

Her-hels-tulle...
 g er selv arbeidsklædt. Jeg
 et tak med blandt arbeider-
 sier han. — Jeg har ikke
 t administrasjon. 10 minut-
 fredag har jeg avsatt til
 arbeide. Da får arbeiderne
 t, og det må jo føres inn i
 Jeg er regnskapspliktig,
 kene er i orden til tross for
 rte kontortiden. Arbeids-
 min og jeg regner oss som
 dslag som jeg er økonomisk
 g bas for.

r det an å få tittle på om-
 soverslaget Deres for disse
 i, det får De ikke se på, sier
 med et fult smil. Jeg regner

Utstilling
 for våkne
 husmødre

let nedert til venstre viser
 rnet som kanskje drar til sig
 ste interesse. Her finner
 kammekroken — en samling
 r på kjøkkenredskaper, slik
 ce skal være, men som det
 re finnes mye av rundt om i
 enene. Ved siden av kommer
 stuning moderne ting. Ting
 de er vakrere og greiere og
 glentlike. Det samme kan
 alle de tingene som fer pla-
 bordet til høires. Det nytter
 r å ramse opp, men våre kvind-
 letere vil sikkert greie å få
 saker og ting som de lenge
 ik-t sig.

skal fjernes masse, sier Nyberg.
 Men erfarer og spade må ikke for-

TB 28.10.50

Beredskapslovene

102526

Av
 Direktør
 Lorentz Vogt

Da jeg underskrev protesten mot
 ot.prop. nr. 78 ante jeg ikke, hvem
 der kom til å underskrive eller
 hvem der hadde forfattet den. Det
 var og er mig likegyldig. Jeg under-
 skrev fordi jeg var enig i innholdet.
 Proposisjonen krenker på avgjø-
 rende punkter Norges grunnlov og
 de demokratiske idéer hvorpå den
 vesteuropeiske kultur bygger. Inter-
 nering uten lov og dom betyr op-
 rettelse av konsentrasjonsleirer, som
 ikke er noen tysk, men en engelsk
 oppfinnelse. Herom uttaler Asche-
 houns konversasjonsleksikon: «Kon-
 centrasjonsleirer er en betegnelse
 som først kom i bruk hos engelsk-
 mennene under Boerkrigen, da de
 som et ledd i kampen mot gerilja-
 troppene sperret motstandernes
 kvinner og barn inne i de såkalte
 konsentrasjonsleirer, hvor sundhets-
 forholdene var uhyre slette og døde-
 lighetsprocenten kom op i 40....».
 Hvordan norske konsentrasjonslei-
 re eventuelt vil komme til å arte sig
 under en ophisset tilstand, vet
 ingen.

Standrett i fredstid strider mot
 enhver kultur.

Pressecensur er en krenkelse av
 grunnloven. Bare muligheten for en
 sådan nedsetter avisenes slagkraft,
 som mangegang kan være liten nok
 på forhånd. Den som har fulgt Oslo-
 pressens innholdsløshet siden fri-
 gjøringen er ikke i tvil herom.

Jeg visste, hvad jeg gjorde, da jeg
 underskrev. Jeg hadde ikke alene
 nøle studert ot.prop. nr. 78 — mot
 hvilken det direkte protesteres —
 men også prop. nr. 79 og 80 og
 stortingsmeddelelse nr. 64 med bi-
 lag. De utgjør et kompleks, selvom
 de kan adskilles og vel også blir det.
 Jeg hadde også studert og i pressen
 kommentert det danske komité-
 nikkast fra 1949 og den kgl. danske
 proposisjon av 1950 (Justisminister
 Steinckes forslag). Det siste bygger
 tildels på det første. Jeg komment-
 erte også det siste i en lengre kro-
 nikk i «Lyllandsposten» 3. juli i år.
 Min konklusjon var: Forslaget viser
 at materien er så vanskelig og at er-
 faringene fra pågående og før-
 ennå ikke har tilstrekkelig tid å
 klarne. Der må sies betydelig dy-
 pere for man frem til et resul-

tat som vil være tilfredsstillende.
 Enkelte ting i forslaget er likefrem
 farlige». Dette gjaldt det danske for-
 slag, som dog gikk betydelig kortere
 enn regjeringens forslag til prop. 79.
 Noe som nærmer sig prop. 78 fore-
 ligger hverken i Danmark eller an-
 dre steder i Vest-Europa. På Høires
 nettop avholdte landsmøte i Stor-
 britannia blev der bestemt tatt av-
 stand fra alle undtagelseslover, men
 samtidig forlangt et sterkt forsvar.
 Når forsvarsministeren samtidig
 blev kaldt en quisling berodde dette
 sikkert på en begrepsforvirring.
 Noen Quisling er han sikkert ikke.
 Men kanskje han er en Ljungberg.
 Og en svak forsvarsminister er far-
 ligere enn en enkelt forræder, fordi
 hans undlatelsessynder kan få stør-
 re konsekvenser.

Til fordel for undtagelseslover i
 fredstid påberopes særlig erfarin-
 gene fra 1939 og 1940, samt videre
 under okkupasjonen. La oss søke å
 se tingene klart: Da Quisling vendte
 hjem fra Berlin i desember 1939
 kunde der straks vært avsagt fengs-
 lingskjennelse over ham med efter-
 følgende dom — ikke under tre års
 fengsel. Mens så ikke skjedde var
 det ikke, fordi det juridiske grunn-
 lag manglet, men man savnet opplys-
 ning om, hvad han hadde foretatt.
 Jussen var i orden men etterret-
 ningsvesenet klikket. Det siste blir
 ikke bedre ved vedtagelse av nye
 lover. Det har vært antydnet, at
 hadde man hatt den påtenkte lov i
 1940 vilde den være bragt i anvend-
 else i de første aprildager, f. eks. 5.
 Inlet tyder i den retning. Tvertimot.
 Hadde regjering og storting funnet
 situasjonen kritisk vilde den mobili-
 sert. Dette vilde kunnet hindre ok-
 kupasjonen. Arresteringen av en del
 personer vilde derimot vært uten
 særlig interesse. Justisministeren
 meddeler, at med en slik lov i hån-
 den kunde man ha arrestert Quis-
 ling 10. eller 11. april. Det kunde
 man også gjort uten en sådan. —
 De faktiske forhold var klare nok.
 Spørsmålet blev også nevnt under
 Elverumsmøtet. Men situasjonen i
 Oslo gjorde det umulig å gjennom-
 føre saken. Byen hadde kapitulert
 og var i lovlige former overlevert
 tyskerne, som var rykket inn med
 norsk polit i spissen for å holde
 de tyskerne av nysgjerrige tilbake.
 Under okkupasjonen vilde en lov
 overensstemmende med ot.prop. nr.
 78 ikke hatt den minste betydning
 Fortsettelse side 11

...norsk Okkupasjonshisto
 ...Min tredje i
 ...Mitt
 ...det noen som

er, men ikke i
 ...ssland, men
 ...solo, men
 ...er det et

aker, men ikke
 ...resser, men
 ...i nyper,
 ...fjerde i el-
 ...Mitt femte
 ...Mitt hele

te, men ikke i
 ...også i
 ...ten, men
 ...er navn på

SYNSK
 LOSHIN

...var krigen i
 ...for det — vandre

...et stor prosent av bygningene
 høit kvalifiserte fagarbeidere og
 teknikere, en annen stor gruppe ut-
 gjør åndsarbeiderne, mens stor-
 parten er jordbruksarbeidere,
 skogsfolk og andre kroppsarbeidere.
 De kommer fra mange land, fra de

Beredskapslovene

Fortsettelse fra side 7

for de norske statsmakter, fordi der på okkupert område ikke fantes noen norsk myndighet til å hånd-
 løve den. Vi fikk alle lovens «vel-
 sagnelsers». Koncentrasjonsleirer,
 stambretter, presseensur. Men ut-
 ...en i tyskeres hender eller
 ...hjelpes.

Utprop. nr. 78 bør henlegges som
 stridende mot norsk grunnlov, såvel
 dennes enkelte paragrafer som dens
 ånd. Et av dens farligste punkter
 er, at den kan settes i verk «delvis».
 Ved å la den få gyldighet stykkevis
 kan man nemlig uten at reaksjonen
 for hver gang blir synderlig sterk,
 liste den innpå folket. En regjering,
 som føler sig genert av kritikk, kan
 hviske stortingsmennene i øret at nu
 må man fa censurert et eller annet
 i øieblikket upopulært organ. Ved
 beslutning i hemmelig møte settes så
 vedkommende bestemmelse i kraft.
 Det behøver ikke å bli kjent for
 mange. Selve omtalen av det hem-
 melige møte vil nemlig også være
 straffbar.

Et annet spørsmål er det, om der
 ved en grunnlovsforandring burde
 gis regjeringen adgang til å prokla-
 mære beleiringstilstand for en be-
 grenset tid, selvom der ikke fore-
 ligger krig. Fullmakten bør da til-
 ...regjeringen alene. Stortinget
 bør av hensyn til den etterfølgende
 kontroll og eventuell riksrett ikke
 gjøres «medskyldig». Stillet overfor
 et sådant apert ansvar er det å for-
 ...at regjeringen vil utvise den
 fornødne aktsomhet. Dessuten vil
 situasjonen da være klar til alle
 sider.

Utprop. nr. 78 ligger utenfor all
 norsk lovgivning og utenfor all vest-
 europeisk tankegang.

Lorentz Vogt.

**H HØIRES
 H ARBEIDE**

prøves, blir rørt ut i litt vann og
 derefter gnidd inn i et lite risp i
 huden. Hvis vedkommende er aller-
 gisk overfor stoffet, vil det i løpet
 av 10 minutter danne sig en rød
 vable omkring rispet, i motsatt fall
 ingen reaksjon. Man kan også fjerne
 det mistenkte stoffet fra den sykes
 omgivelser. Hvis vedkommende så
 blir kvitt astmaen, men igjen blir
 dårlig når stoffet kommer tilbake,
 kan man med temmelig stor sann-
 synlighet si at det mistenkte stoff
 er årsaken.

Astma kan begynne i alle aldrer,
 men visersig hyppigst innen 20—30
 års alderen. Har man først hatt
 astma én gang, har man lett for å
 få det igjen. — Det er en viss arve-
 lig disposisjon til stede, idet det
 vanligere i slekten ofte finnes noen
 som har vært allergiske, om kanskje
 ikke på samme vis.

Symptomene ved astma skyldes
 forsnevninger i de små luftrørs-
 grenene i lungene, og det er dels en
 krampetilstand, dels en sterk slim-
 utsondring som forårsaker fors-
 nevringen.

Astmaanfallet kommer oftest om
 natten etter et par timers søvn. Den
 syke våkner med en følelse av ikke
 å få nok luft og har ofte inntrykk
 av å skulle kveles. Han setter sig
 op i sengen eller går bort til vind-
 uet for å få nok luft. Andedrettet
 er anstrengt og langsomt, særlig ut-
 åndingen, som er pipende og for-
 lenget, mens innåndingen er noen-
 lunde normal. — At det er utån-
 dingen som er så besværlig, skyldes
 den ting at lungene under anfallet
 blir sterkt utvidet og derfor lite
 elastiske, og utåndingen foregår
 nettop ved hjelp av lungenes elas-
 tisitet, men innåndingen skjer ve
 hjelp av muskelkraft. — Under an-
 fallet er den syke blek, pulsen
 er noe hurtigere enn normalt, men
 temperaturen som regel normal. —
 Anfallet varer som oftest noen ti-
 mer, og ender med hoste og oppspyt-
 av seigt slim. Etterpå føler den syke
 sig trett og vil sove. Han våkner så
 og si helt kjekk. — Av og til kan
 anfallet holde på i lengre tid, og
 man får den tilstand som kalles
 status astmaticus. — Hos enkelte går
 det lang tid mellom hvert anfall,
 hos andre kan det være optil flere
 anfall på dagen.

Behandlingen av astma må deles
 i to hovedgrupper: Hindre og fore-
 bygge astma, og opheve det allerede
 opståtte anfall.

Forebyggelsen består i å fjerne og
 fjerne det stoffet som frem eller an-
 fallet. Påvisningen kan foregå som

enten
 der h
 oppløst
 munn
 forstø

Pr

De
 tigtst
 misk
 uken
 de d
 arbe
 lønn
 VA
 gene
 po
 røde
 sert.
 VI
 priss
 tette
 forts
 ne
 Som
 over
 de
 krig
 kene
 mest
 endr
 ren
 og f
 set
 gjør
 hørl
 over
 riktl
 de
 priss
 er
 flere
 De
 for
 blik
 eksy
 når
 vårt
 peke
 i vis
 ler
 høi
 Såle
 for
 ger
 med
 kers
 gass
 pet